

Bil.E.

S y n e m ä n n e n s u t l å t a n d e

rörande

uppgräfnig af afloppsdiiken för torrläggning af mark inom
byarna S t o r a M ö l e b o, K u l l a och
B r o r s r y d i S:t Sigfrids socken af Kalmar län, af-
gifvet vid syn enligt vattenlagen åren 1920 - 1923.

Företagets ändamål och omfattning.

Den 23 april 1920 har Länsstyrelsen i Kalmar län
förordnat numera framlidne landtbruksingeniören C.J.Kling
att handlägga förrättningen.

Genom Länsstyrelsens resolution den 15 september
1921 har förordnandet transporterats på undertecknad förrätt-
ningsman.

Då första sammanträdet vid förrättningen hölls
den 18 september 1922, handlägges densamma enligt nu gäl-
lande vattenlag.

Enligt Länsstyrelsens förordnande, bil.1 till,
förrättningsprotokollet, afser denna förrättning "afvägning
och fördelning af ett utfalldike tillhörigt byarna Källe-
bäck, Brorsryd, Kulla och Stora Mölebo i S:t Sigfrids
socken."

Vid den i samråd med sökandena företagna undersökningen på marken och i enlighet med syneprotokollet, § 4, afser företaget torrläggning af ett på bifogade öfversiktskarta med röd färgläggning utmärkt område, beläget 1 km. sydost om S:t Sigfrids kyrka och söder om bygdevägen från S:t Sigfrid österut genom uppgräfnings af dels hufvudafloppet, sträckan A - B - C - 20+48, från en punkt 20 m. ofvanför bygdevägen till rågången mellan Kulla och Brorsryd, dels ett bidike från hufvudafloppet norrut till rågången mellan hemmanen Kulla 2² och 1², sträckan B - F på ritningarna och dels ett bidike från hufvudafloppet söderut till rågången mellan hemmanen Kulla 1³ och 1², sträckan D - G på ritningarna. Under synegången har framställts yrkanden dels af J.A.Petersson för Kulla 1³ och Fabian Petersson för Brorsryd litt.G angående hufvudafloppets utsträckning västerut i rågången mellan Kulla 1³ å ena sidan och Brorsryd, litt.G, 1¹ och 2¹ samt Kulla 1⁴ å den andra till rågången mot Kulla 1⁵ dels af J.A.Petersson för Kulla 1³ angående igenläggning af bidiket D-G med tegelrör.

Med bifall till de sålunda framställda yrkandena angående företagets omfattning, bestämma synemännen,

att företaget skall omfatta uppgrävning af följande diken,
nämligen:

1. Hufvudafloppet, sträckan	A - B - C - D - E	på ritningarna med en längd af		2306 m.
2. Bidiket, sträckan	B - F,	med en längd af		471 "
3. " " " "	D - G, " " " "			<u>188 "</u>
<u>Summa</u>				2965 m.

Laga hinder mot förrättningen eller mot företags utförande anse synemännen icke kunna möta.

Fall, vattenmängd och dimensioner m.m.

Af profilritningarna, jämförda med plankartan, på hvilken senare markens höjdläge öfver afvägningens nollplan finnes utsatt med blå siffror, synas lutningsförhållanden m.m. Af profilritningarna framgår äfven det bottenfall, som föreslagits för olika afloppssträckor, i det att bottenlinjens föreslagna höjdläge öfver afvägningens nollplan finnes angifvet med röda siffror omedelbart under bottenlinjen vid densammas brytpunkter.

Sålunda har en bottenlutning af 0,5:1000 föreslagits för hufvudafloppet, sträckorna A - 8+50, ^{C - D} och 18 - 32+68 samt 0,6:1000 för sträckan 9-B af hufvudafloppet och B / 3+50 af bidiket, sträckan B - F. För det täckta diket, sträc-

kan D - G har föreslagits en bottenlutning af 2:1000

på sträckan D - 1+50 och 7,5:1000 på sträckan 1+50 -

- G. Företagets vattensamlingsområde har med ledning

af tillgängliga kartor och direkta iakttagelser på marken

beräknats till 2 km². På öfversiktskartan utmärkes områ-

dets gräns af en blå linje. På grund af områdets ringa

omfattning har någon teoretisk beräkning af dikenas dimen-

sioner ej ansetts erforderlig, utan hafva dimensionerna

beräknats uteslutande med hänsyn till omgifvande marks be-

skaffenhet och torrlägningsbehof. Sålunda har för huf-

vudafloppet föreslagits en bottenbredd af 0,30 m. och en

sidolutning af 1:1,50 samt för bidiket, sträckan B - F,

en bottenbredd af 0,30 m. och en sidolutning af 1:1,25.

För det täckta diket, sträckan D - G, hvars nederbörds-

område utgör omkring 5 har, har föreslagits 4" rör på

sträckan D-1+50 och 3" rör på sträckan 1+50 - G.

Vid punkt G skall anläggas en enkel brunn. för uppsamling

af ofvanifrån kommande vatten.

Afloppens föreslagna djup under afvägningspålarna finnas

antecknade på profilritningarna medelst på kant ställda

röda siffror vid hvarje afvägd punkt. I öfrigt hänvisas

till profil- och sektionsritningarna samt gräfningstabel-

len, bil.B.

Värdering af den vattenskadade marken har verkställt, då öfverenskommelse om arbetenas utförande och kostnadernas fördelning ej ingåtts.

Fördenskull har karta upprättats genom nymätning af det vattenskadade området, hvarefter dess höjdläge utrönts genom afvägning samt dess naturliga godhet och beskaffenhet undersökts genom gräfning och jordborrning. Såsom vattenskadad har den mark intagits, som innehåft ett höjdläge af högst 1,40 m. öfver medelvattenytan i afloppen, med tillägg för erforderligt fall.

Värderingen har verkställt enligt i vattenlagen meddelade bestämmelser. Sålunda hafva synemännen åsatt hvarje särskild ågofigur ett visst värde per har dels i dess nuvarande vattenskadade tillstånd och dels i det tillstånd hvari marken väntas komma att befinna sig efter de föreslagna arbetenas utförande. Markens nuvarande värde har erhållits genom att multiplicera det åsatta blifvande värdet med ett torrlägningsgradtal, som uträknats på grund af hvarje figurs medelhöjdläge öfver medelvattenytan i afloppen.

Ågofigurerna 39-44 inom hemmanet Kulla 2² kunna

på grund af markens naturliga fall söderut afdikas åt detta håll genom fördjupning af ett befintligt öppet dike.

Då markens höjdläge inom olika delar af området ifråga medger områdets utdikning till i ifrågavarande företag ingående hufvudafloppet, anse synemännen, att området ifråga bör påföras kostnad för ifrågavarande företag. För åstadkommande af en rättvis kostnadsfördelning har beräknats kostnaden för uppgräfnings och igenläggning med 3" rör af dikessträcken a.- b på plankartan. Nämnda kostnad har sedan afdragits från det för ägofigurerna 39-44 på ofvannämnda sätt beräknade jordförbättringsvärdet, hvar efter den återstående jordförbättringen för nämnda figurer införts i ägobeskrifningen och värderingslängden, bil. A, till hvilken i öfrigt hänvisas beträffande jordvärderingen. Kostnaden för diket a - b har beräknats sålunda:

Uppgräfnings af 154 m. dike á 30 öre	46:20 kr.
560 st. 3" rör á 120 kr./1000	67:20 "
Hemforsling af rören	10:- "
Rörens nedläggning: 154 x 0,10	15:40 "
Igenfyllning: 154 x 0,03	4:62 "
Öga	<u>10:- "</u>

Transp. 153:42 kr.

Transp. 153:42 kr.

Tillägges omkring 5 % 6:58 "

Summa 160:- kr.

Efter företagets utförande erhåller all i det-
samma ingående mark fullständig torrläggning.

All genom företagets utförande uppkommande för-
bättring utgöres af jordförbättring.

Ersättning för den mark, som tages i anspråk
för afloppens uppgräfnings och uppläggning af dikesbankar,
skall utgifvas med 1 jordersättningslängden, bil.D, angif-
na belopp. Ersättningsbeloppen hafva beräknats efter det
marken åsatta nuvarande värdet, och har arealen af den mark,
som borttages, afdragits från vederbörande ägofigurers are-
al, hvarefter den återstående arealen införts i ägobeskrif-
ningen. Ersättningsbeloppen skola utbetalas genom afdrag
från ersättningstagarnas andelar i för företagets räkning
uttaxerade penningebelopp.

Kostnad och nytta af företaget.

Enligt kostnadsförslaget, bil C, uppgår kostnaden
för företaget, beräknad efter ett dagsverkspris af 5 kr.,
förrätningskostnaderna ej inberäknade, till
för gräfningsarbetet 6285:07 kr.
" byvägstrumma 230:- "

för jordersättning 1074:93 kr.

Summa 7590:- kr.

Den genom företagets utförande uppkommande jordförbättringen har af synemännen enligt ägobeskrifningen och värderingslängden, bil.A, uppskattats till 20155:- kr.

Den vinst, som beräknats komma att uppstå genom företagets utförande, utgör sålunda 12565:- kr. hvarför synemännen anse företaget vara väl värdt att komma till utförande.

Kostnadernas fördelning.

Det från hufvudafloppets öfre del kommande vatten har för närvarande sitt aflopp genom ett dike inom hemmanets Kulla 1³ område, sträckan 50 - 52+96 på plan-kartan. Genom afloppets förflyttning till rågången mellan hemmanen Kulla och Brorsryd kan diket, sträckan 50 - 52+96 igenläggas, hvarigenom en fördel uppkommer för hemmanet Kulla 1³. För det fall att uppgräfningssträckan 30 - 32+68 skulle blifva dyrare än dikets uppgräfning i sin gamla sträckning, bör jordägaren inom Kulla blifva särskildt debiterad härför. Jämförande kostnadsförslag hafva därför uppgjorts för de båda dikessträckningarna enligt efterföljande uträkning:

Sträckan 50 - 52+96.

Lerblandad mull, något sand: 290 m ³ á 0:40	116:-
Sandblandad lera : 600 " á 1:20	720:-
Tillägges omkring 10 %	<u>84:-</u>
<u>Summa</u>	<u>920:-</u>

Sträckan 30 - 32+68.

Lerblandad mull, något sand: 430 m ³ á 0:50	215:-
Sandblandad lera: 500 " á 1:20	600:-
Tillägges omkring 10 %	<u>85:-</u>
<u>Summa</u>	<u>900:-</u>

Som framgår af ofvanstående, blir kostnaden för rågångssträckningen något mindre än för afloppets nuvarande sträckning, hvarför ingen anledning förefinnes att påföra ägaren af Kulla l³ särskild kostnad på grund af diket's förflyttning till rågången.

Äfven genom den föreslagna igenläggningen af det f.n. öppna diket, sträckan D - G, beredes en särskild fördel för hemmanet Kulla l³, för hvilken fördel särskild ersättning bör utgifvas, om på grund af diket's igenläggning ökad kostnad förorsakas dikningsföretaget.

Jämförande kostnadsförslag har därför uppgjorts för å ena sidan uppgräfnings af diket D - G som ett öppet dike med bottenbredd 0,30 m. och sidolutning 1:1,25 samt

beredande af fall genom uppgräfnings af sträckan C - D

af hufvudafloppet och å andra sidan igenläggning af

diket D - G samt beredande af fall genom uppgräfnings af

sträckan D - C - 14+80 af hufvudafloppet enligt nedanstå-

ende uträkning:

Öppet dike.

D - G Sandmylla:	340 m ³ á 0:40	136:-	
Sandlera:	380 " á 0:60	228:-	
Ågobro		100:-	
Tillägges omkring 10 % af gräfningskostnaden	36:-		500:-

C - D Sandmylla:	250 m ³ á 0:40	100:-	
Lerbl. sand och sten:	360 " á 2:-	720:-	
Grus och sten:	40 " á 2:-	80:-	
Tillägges omkring 10 %	94:46		994:46

Jordersättning på sträckan D - G		85:54	
	<u>Summa</u>		<u>1580:-</u>

Täckt dike.

D - G enligt kostnadsförslaget, bil.C 280:-

D - C - 14+80: Sandmylla:	340 m ³ á 0:40	136:-	
Lera, sand o st. 480 "	á 2:-	960:-	
Lerblandad sand: 30 "	á 0:60	18:-	

Transp. 1114:- 280:-

Transp. 1114:- 280:-

Grus och sten: 80m³ á 2:- 160:-

Tillägges omkring 10 % 126:- 1400:-

Summa 1680:-

Som framgår af ofvanstående blir kostnaden för utförande af diket D - G som täckt ledning 100 kr. dyrare än om diket skulle hafva upptagits som öppet.

På grund häraf bestämma synemännen, att ägaren af hemmanet Kulla l³ skall utbetala 100 kr. för den förmån, som beredes hemmanet genom igenläggningen af diket D - G. Nämda summa är här nedan inräknad i hemmanets kostnader för företaget, hvarigenom hemmanets procent i företaget höjts utöfver hvad annars blifvit fallet.

I och för beräkning af kostnadsfördelningen i öfrigt för företaget har detsamma, på grund af det starka fallbrottet vid punkt C af hufvudafloppet, indelats i två olika afdelningar, den ena omfattande sträckan A - B - C af hufvudafloppet med bidiket, sträckan B - F, och den andra omfattande sträckan C - D - E af hufvudafloppet med bidiket, sträckan D - G.

I nedanstående tabell redogöres för de ågofigurer, som hänförts till de båda afdelningarna, samt afdel-

ningarnas omfattning, kostnader, förbättringsvärden och

kostnader för förbättringskrona /relativ kostnad./

Ägofigurernas nummer.	Dikes- sträck- kor.	Afdel- ning.	Kostnad för sträckan. Kr.	Förbätt- rings- värde. Kr.	Relativ kostnad.
1-87 97-155	A-B-C B-F	ACF	3510:-	9050:80	0,38781
156-231 88-96	C-D-E D-G	CEG	3980:-	11104:20	0,35842
Summa			7490:-	20155:-	0,37162

Nedanstående tabell utvisar den beräknade och
relativa kostnaden för torrläggning af hvarje diknings-
afdelning för sig.

Afdelning	Kostnad för sträckan Kr.	Kostnad för fall. Kr.	Summa kostnad. Kr.	Förbätt- rings- värde. Kr.	Relativ kostnad.
ACF	3510:-	----	3510:-	9050:80	0,38781
CEG	3980:-	160:-	4140:-	11104:20	0,37283
Summa	7490:-	160:-	7650:-	20155:-	

Af ofvanstående framgår, att för ingenders afdel-
ningen relativa kostnaden blir mindre, om afdelningen
påføres sin egen torrlägningskostnad. Minsta relativa
kostnaden uppstår för båda afdelningarna, om hela före-
taget utföres som en samfällighet.

På grund häraf bestämma synemännen att, sedan

hemmanet Kulla 1³ påförts en kostnad af 100 kr. för den
förmån, som beredes hemmanet genom igenläggning af diket
D - G, den återstående kostnaden 7490 kr. skall fördelas
mellan de i företaget ingående fastigheterna i mån af hvar-
je fastighets uppskattade jordförbättringsvärde genom de
föreslagna arbetenas utförande.

Med ledning af ofvanstående bestämmelser har i
efterföljande tabell uträknats hvarje fastighets deltag-
ningsskyldighet i procent i samtliga med företaget före-
nade kostnader.

 Fastigheters och ägares namn m.m.

1/2 mtl.	Stora Mölebo, litt.A.	R.N.2 ¹	, S:t Sigfrids kommun
3/16 "	Kulla	, litt.B. R.N.2 ²	, Amandus Svenssons sterbhus
7/12 "	"	" C. R.N.1 ²	, Jakob Johansson
3/16 "	"	" E. R.N.2 ³	, Janne Fredriksson
7/24 "	"	" F. R.N.1 ³	, J.A.Petersson
31/64"	Brorsryd,	" G	, Fabian Petersson
Läg.	"	H. R.N.1 ¹ och 2 ¹	, afs.fr.Brorsryd, Edla Nilsson ...
"	"	I. R.N.1 ⁴	, " " Kulla, Per Franzén
"	"	K. R.N.1 ⁵	, " " " , Hilma Gustafsson ..

Summa.

Jordför- bättrings- värde.	Procent af jordför- bättrings- värdet.	Gemensamma kostnader.	Extra kostnad.	Summa kostnad.	Deltagnings- skyldighet i företaget i procent.
Kr.	%	Kr.	Kr.	Kr.	%
2744:90	13,62	1020:14	---	1020:14	13,44
1139:90	5,66	423:93	---	423:93	5,59
6195:20	30,74	2302:43	---	2302:43	30,33
901:60	4,47	334:80	---	334:80	4,41
5797:10	28,76	2154:12	100:-	2254:12	29,70
2445:80	12,13	908:54	---	908:54	11,97
251:80	1,25	93:63	---	93:63	1,23
522:70	2,59	193:99	---	193:99	2,56
156:-	0,78	58:42	---	58:42	0,77
20155:-	100,00	7490:-	100:-	7590:-	100,00

På nästa uppslag återfinnes längd, utvisande fö-
retagets bärighet samt deltagningsskyldigheten i företaget.

 Fastigheters och ägares namn m.m.

1/2 mtl.	Stora Mölebo, litt.A.	R.N.2 ¹	S:t Sigfrids kommun, sökande
3/16 "	Kulla, litt.B.	R.N.2 ²	Amandus Svenssons sterbhus, sökande
7/12 "	"	" C. R.N.1 ²	Jacob Johansson, sökande
3/16 "	"	" E. R.N.2 ³	Janne Fredriksson, sökande
7/24 "	"	" F. R.N.1 ³	J.A.Pettersson, Sökande
31/64"	Brorsryd, litt.G.		Fabian Petersson, sökande
Låg.		litt.H. R.N.1 ¹ och 2 ¹	afs.fr.Brorsryd, Edla Nilsson, ej sökande
Låg.	"	I. R.N.1 ⁴	afs.fr. Kulla, Per Franzén, ej sökande
Låg.	"	K. R.N.1 ⁵	" " " , Hilma Gustafsson, ej sökande

Summa.

Broar.

Ingen allmän väg beröres af företaget. I företaget skall ingå ombyggnad af byvägstrumman vid punkt 17+43 af hufvudafloppet. Trumman skall utföras med en genomgångsöppning af 0,8 meters bredd och 1,0 meters höjd samt förses med minst 0,35 m. tjocka täckhallar.

I öfrigt hänvisas till den för trummans utförande upprättade ritningen. Inga andra broar eller trummor skola ingå i företaget.

J o r d v ä r d e före före- taget. Kr.	Jordförbätt- efter före- taget. Kr.	Jordförbätt- ringsvärde. Kr.	Deltagnings- skyldighet i procent. Kr.	Beräknad kostnad. Kr.
5473:10	8218:-	2744:90	13,44	1020:14
1881:60	3021:20	1139:90	5,59	423:93
9969:80	16165:-	6195:20	30,33	2302:43
991:40	1893:-	901:60	4,41	334:80
5769:90	11567:-	5797:10	29,70	2254:12
2276:20	4722:-	2445:80	11,97	908:54
628:20	880:-	251:80	1,23	93:63
610:30	1133:-	522:70	2,56	193:99
336:-	492:-	156:-	0,77	58:42
27936:50	48091:50	20155:-	100,00	7590:-

Framtida underhållet af samtliga i detta utlå-
tande föreskrifna arbeten skall utgå efter samma grund,
som gäller för arbetenas första utförande, med undantag af
byvägstrumman, som skall underhållas af dem, som nu äro
skyldiga hertill. Rensningar skola verkställas, så snart
så visar sig erforderligt, och skall en genomgripande rens-
ning under alla förhållanden utföras minst hvar femte år.
All dämning i afloppen vare förbjuden, så vida den ej sker

i samband med rensning, och aflägsnas dämmande hinder af hvad slag de vara må i den ordning, som angående rensning häröfvan bestämmes.

Arbetsplan m.m.

Företaget skall benämnas M ö l e b o -

K u l l a - B r o r s r y d s d i k n i n g s f ö -
r e ä g å r 1 9 2 3.

Arbetena må taga sin början omedelbart efter det denna förrättning vunnit laga kraft samt anmälan om styrelseval gjorts och afgift enligt vattenlagen kap. 11 § 95 erlagts hos Länsstyrelsen i Kalmar län.

Högst fyra år, från den dag, då förrättningen vunnit laga kraft, bestämma synemännen till samtliga i detta utlåtande föreskrifna arbetens utförande, delägarna likväl förbehållet, att på kortast möjliga tid bringa företaget till fullbordan. Företaget skall utföras i enlighet med här bifogade ritningar med därtill hörande handlingar, dock med de mindre ändringar, som i samband med beviljande af statsbidrag till företaget kunna komma att föreskrifvas af vederbörande myndighet.

De ur afloppen uppkastade bankarna få ej läggas närmare desamma kanter än 1,0 meter samt få ej gifvas brantare

inre sidolutning än 1:1. Bankarna skola omedelbart efter uppkastandet genomgrävas på för ytvattnets fria afri-
nande lämpliga ställen, t.ex. vid i afloppen inmynnande tegdiken eller vid svackor i marken, dock minst på hvar 100:de meter.

Fixpunkter, till ledning vid arbetenas utförande och underhåll, hafva inhuggits på följande ställen:

1. Kors i sten, 25 m. nedanför bygdevägen, belägen på höjden 3,00 m.
2. Kors i sten, belägen strax norr om hufvudafloppet vid rågången mellan hemmanen Kulla, litt.B och C, på höjden 4,78 m.
3. Kors i sten strax söder om hufvudafloppet 10 m. väster om punkt D, belägen på höjden 7,00 m.
4. Kors i sten invid hufvudafloppet vid dess öfre ändpunkt, belägen på höjden 8,04 m.
5. Kors i sten i backkant 20 m. öster om punkt 3780 af biddiket B - F, belägen på höjden 6,00 m.

Afloppets läge i plan framgår af plankartan, där afloppens föreslagna lägen uppritats med dubbla röda linjer för de öppna dikena och med enkelprickad röd linje för det täckta diket.

Bidrag till kostnaden för vattendomstolarnas

organisation och verksamhet skall af företaget utgifvas med

20 kronor 16 öre, innan företaget påbörjas.

Nämnda afgift skall inbetalas till Länsstyrelsen
i Kalmar län.

Synemännen uppdraga åt *synemännen*

Johan Johansson, Kulla, att mottaga till förrätt-
ningen hörande handlingar och ritningar, hvilka för fram-
tiden skola förvaras; *Johannans runda*
runda gård; Kulla.

Missnöje med detta utlåtande skall anföras ge-
nom ingifvande af besvärsskrifvelse i tre exemplar till
Söderbygdens vattendomstol, Stockholm, inom sextio dagar
från nedanstående dag.

I besvären skola fullständigt upptagas alla kla-
gandens påståenden och skälen härtill, och skola till
besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till
stöd för ändringsyrkandet.

Kulla den 15 juni 1923.

På tjänstens vägnar:

J. N. Johansson
Statens Landtbruksingeniör.

Såsom gode män:

J. N. Johansson

Olof Johansson

call